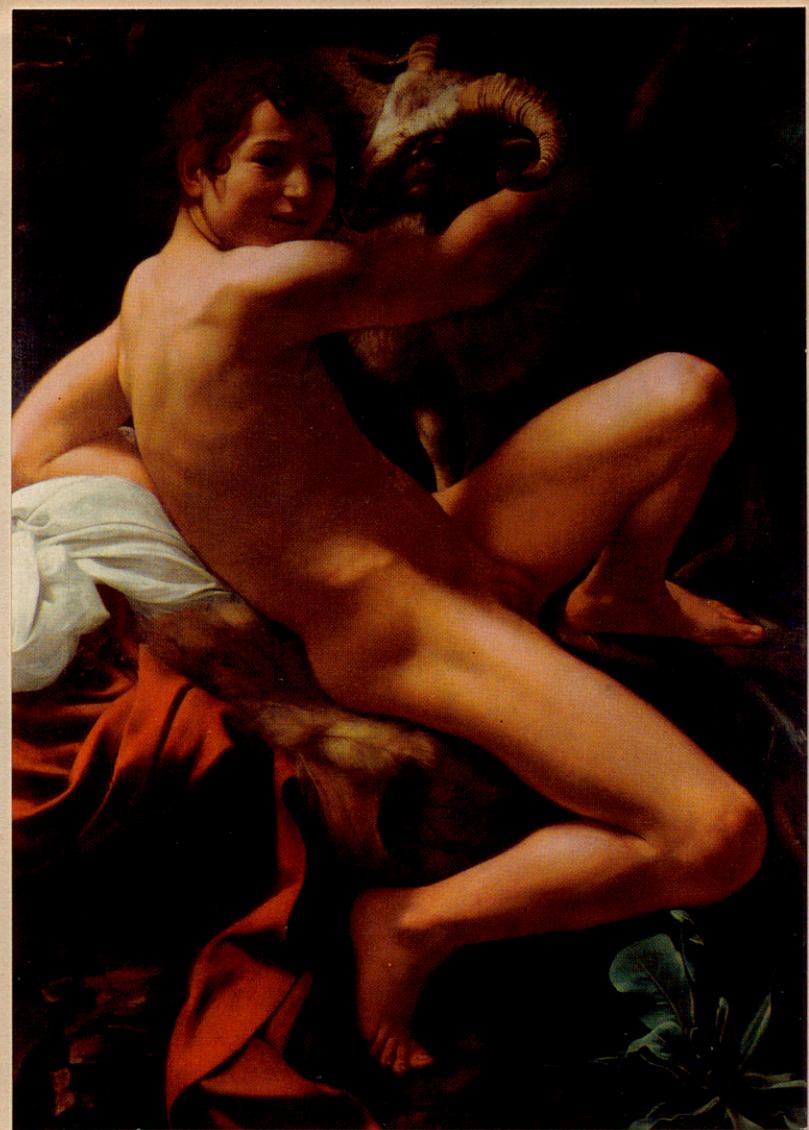
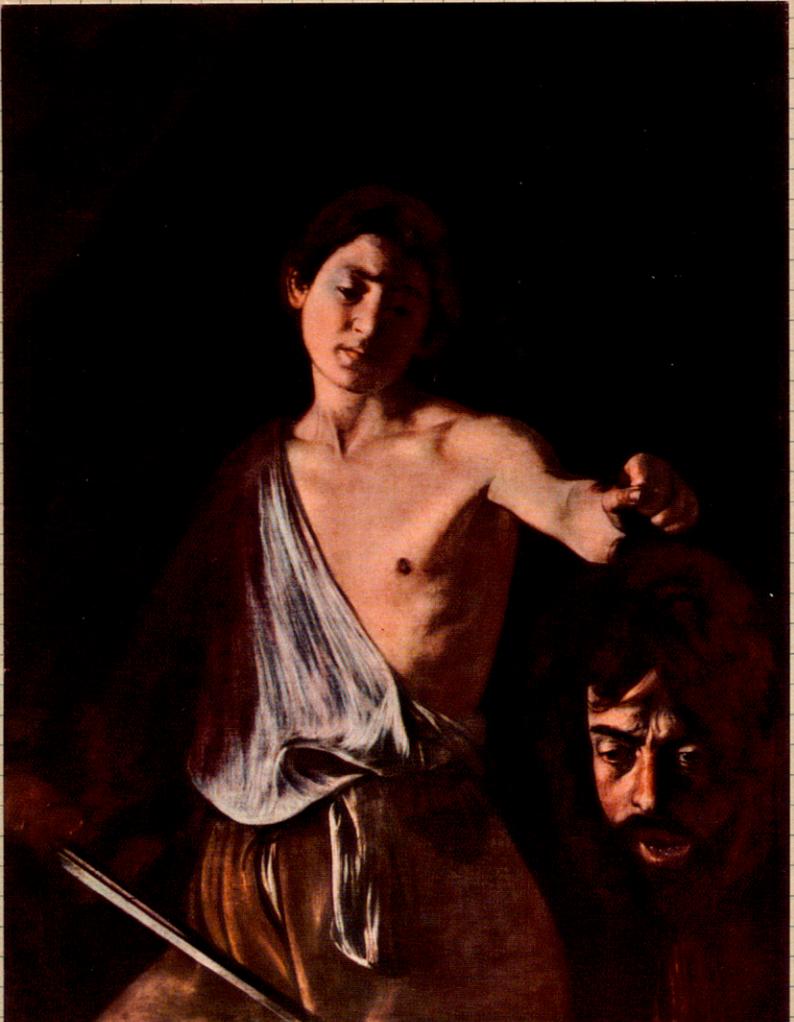

132 - ROMA - CARAVAGGIO - IL RIPOSO IN EGITTO - (GALLERIA

Roma, 31 juliol 1966.

Sempre em sorprenen — i és cosa tonta — les ratxes de desig que em cauen a sobre, com ara aquests darrers dies a Roma. M'angunia que el neguit al·lucinant que sofreixo no s'hagi mai de calmar, que el desig no es pergui mai satisfet. I em sento perplex, també, pel fet que tot ~~■~~ meu bensestar físic està lligat a aquest desig; pel fet que, en el fons, qualsevol instant feliç recolza sobre aquest desig insatisfet. El més anguniós és que, del desig, no em costa pas gaire d'alliberar-me'n, de totes maneres, per bé que sense mai arribar a satisfacer-lo. Però amb el desig se me'n va també la disposició per als instants felics. Si, aquesta és la veritable angúnia.

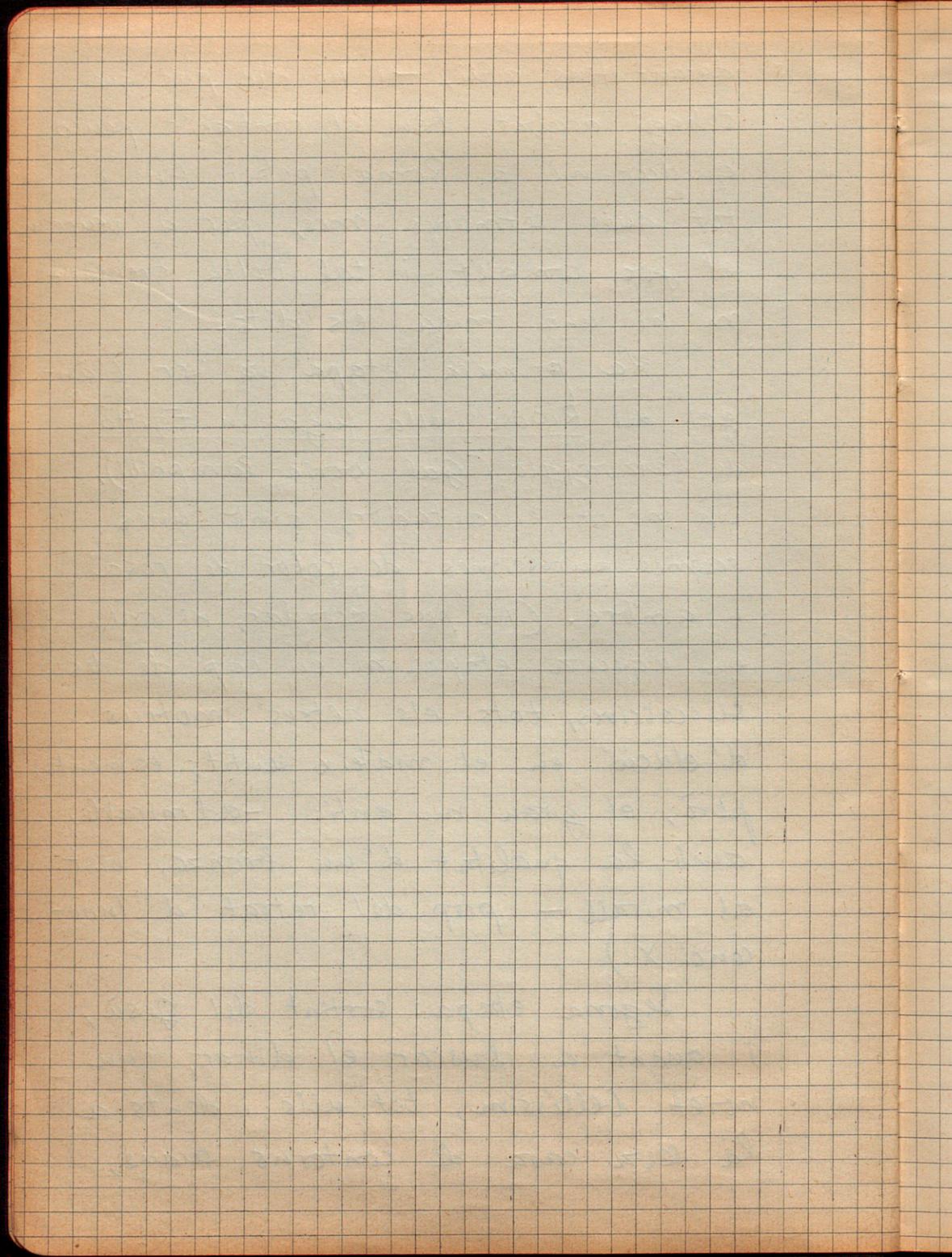
Abans d'ahir — era un divendres — vaig iniciar, al demiatí, una comèdia de fantasia sexual que ha anat

durant fins avui, — i no dic pas que si hagi acabat, ben al contrari: penso quedar-me a Roma potser fins i tot dues setmanes més, per a veure'n el joc complet i tal volta cremar-m'hi una mica els dits.

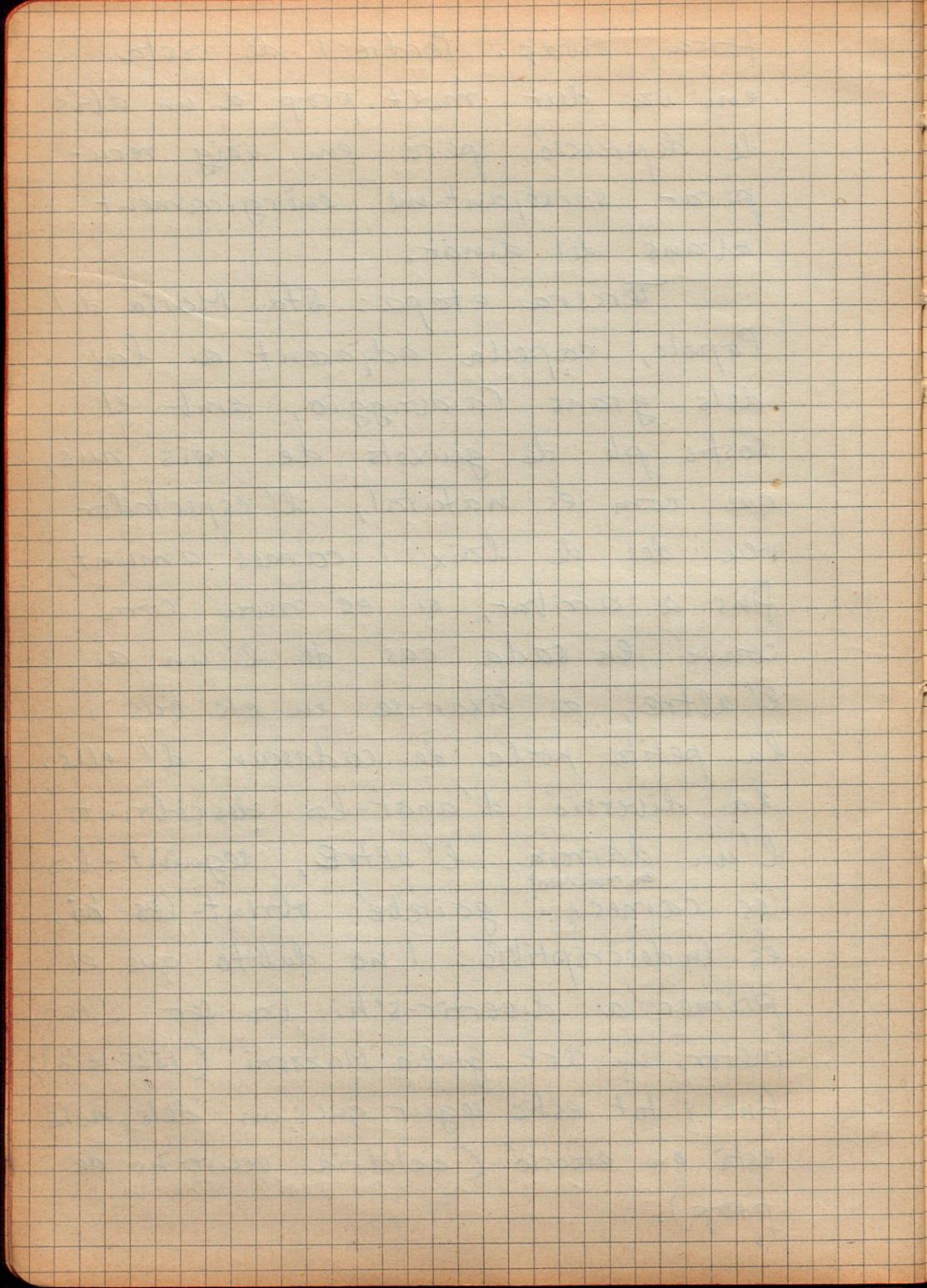
La primera etapa va ser l'àngel del Riposo nella fuga in Egitto, de Caravaggio (Gal. Doria-Pamphilii), un noièt encantador, amb unes cames puríssimes de color de rosa i ambre. (No puc recordar, ni cal, en aquesta etapa ni en cap de les successives, tots els altres motius d'elació en el mateix sentit; esmento, però, el gran nu antic —admirable, amb la qualitat d'un bronze, vist al mirall — prop del retrat d'Innocenci X.)

Segona etapa: sortint del Gesù, i anant a buscar el dinar, un noièt bellíssim, tot ulls i dents a la seva cara de contorns suaus,

fosca, vivaç. Perdre'l de vista em va dur molt prop d'un abis de depressió, però em vaig recuperar s'assejant-me enèrgicament abans del dinar.

Tercera etapa: Sta. Maria del Popolo, capella adjacent a la dels grans Caravaggio, amb el sostre ple de guixots de nous nus, que, com és natural, l'espectador veu des de baix i cames amunt, fins a arribar, si es mou com convé en cada cas de l'un a l'altre, a fixar-se en elsous i la petita poella de cadascun d'ells. La diversió d'anar-los descobrint l'un darrera l'altre, seguint-los ^{en moviment} les carnes i gairebé obrint-los-los, és indescriptible. I no dubto que el primer a divertir-s'hi va ser l'esculptor, un cert Giulio Mazzoni (1525-1618); fins i tot estic segur que un dels nous està en erecció (caldria veure-ho de prop).

ja des d'aquell moment de la tarda, a Santa Maria del Popolo, la comèdia se m' havia fet gairebé del tot conscient (per bé que no vaig arribar a formular-me el meu estat fins al vespre). Passejant després per la Villa Medici, camí de SS. Trinità dei Monti, vaig veure encara un altre noi de cara tendra i blanca, que em va recordar el del matí, millor dit, la ferida que em va fer el noi del matí; però aquest el vaig deixar passar amb ironia.

I aleshores va venir l'etapa folla, la comèdia irreprimida: em vaig dedicar, aquell vespre i ahir al matí, sense cap èxit, a buscar el noi dels ulls grossos i la cara fosca, provant de trobar la plaça on l'havia vist, i el bar on seia i reia, parlat amb l'amo. No tenia, és clar,

cap esperança de trobar-lo, i en el cas que arribés a trobar-lo, de fer-hi res sinó veure' l una altra vegada, i patir-hi. El cas és que ja només em divertia) jugava amb la meva obsessió, com el Caravaggio probablement jugava amb la seva, per a transmetre-me-la, en pintar el seu àngel.

Ahir a la tarda, però, vaig sortir, ple de benestar físic després d'un bany, i amb tota l'exhilaració de continuar la comèdia, amb un pla d'exploració precís. Vaig trobar, primer, el restaurant on havia dinat; i, gairebé per atar, una mica més avall, la plaça del dia abans: pza. d. Pigna. Vaig seure a ~~en~~ una taula del bar, a prendre una cervesa; i vaig descansar.

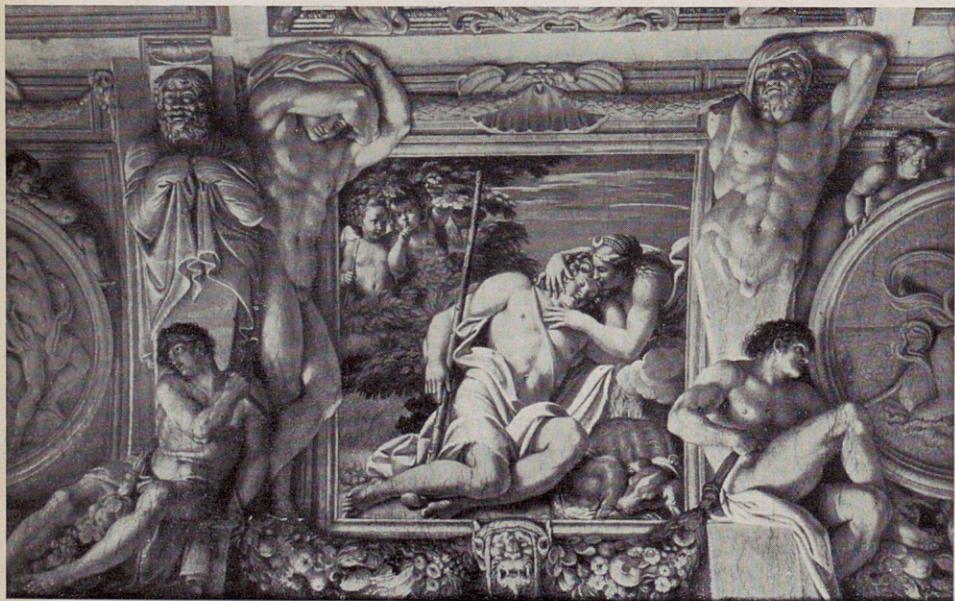
Aquí al matí, després del

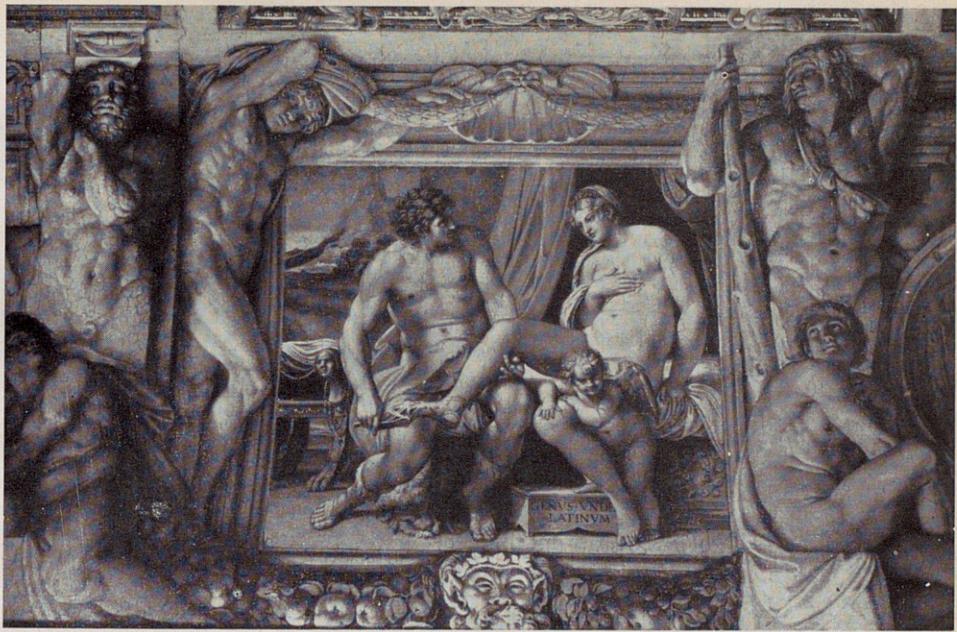
GALERIE DES CARRACHE

Polyphème va lancer un rocher contre Galathée qui fuit avec Acis.

Diane et Endymion.

Vénus et Mars.

Jupiter et Junon.

Galerie des Carrache - Détail

Palau Farnese i la seva acumulació de carn jove i masculina a la Gal. dels Carracci, després de la Gal. Spada, sense més fora d'una mediocre estàtua antiga (que he acariciat, al cul, a les cames i al ventre), he tornat a la pza. d. Pigna. El meu noi estava jugant a l'entrada de la plaça; m'havia semblat més gran, però no pas més bonic del que és. Avui, sobretot, li he pogut veure bé els cabells i el coll magnífic. S'ha passat, tota l'estona que ha estat sentent amb uns altres tres nous a uns metres de mi, mestegant no sé quina porqueria.

Les fantasies homosexuals no són gens rares en mi, ben al contrari. En l'ordre heterosexual, en canvi, no hi ha sino una ~~única~~ línia de fantasia que segons com pot esdevenir igualment obsessiva, i és la de les nenes ximples, les deli-

closes lolitas. Em va costar anys a-treuir-me a llegir el llibre de Nabokov, i no hi vaig arribar sinó després d'haver passat per l'horrible experiència de la meva relació amb D.; aquest hivern ~~passat~~ darrer. Gràcies a l'horror de viure amb D., vaig poder llegir la novel·la, fred, però, com un marbre. Altrament, no hauria pogut. I apart les nenes ximples, no hi ha potser sinó les dones casades, és a dir, les dones que ja no cal que des del començament se sentin posessives, amb qui puc sentir-me homme à femmes. La qual cosa vole dir que tampoc les toco. Es així, doncs; ni nenes, ni ~~casades~~, ni dones casades.

Les altres dones, les per casar, són en principi, no hi ha dubte, també un encant. S'entén: us poden fer creure, de vegades, que són també un encant. Però de fet són unes besties. Només l'home que les

vulgui usar i que sapiga com fer-ho, només l'home que no en vulgui res sinó el cos per a masturbar-s'hi, i fins i tot per a enamorar-lo i enamorar-se'n, però que no en vulgui res més i no vulgui donar-los res més, tindrà dret a combinar una mica de tendresa amb el seu cinisme de bèstia que juga amb una altra bèstia.

S'ospe que gairebé tots els homes convencionals (jo no en soc pas un) han sabut això perfectament abans de casar-se, i alguns d'ells fins i tot en casar-se. Els altres ho han hagut de tornar a aprendre després de casar-se, ja venguts, però, per l'odi i havent perdut tota disposició per a l'amor, si mai en tingueren cap.

Jo no soc un home convencional, i ho dic en el sentit que de la brutalitat masculina no en sé res.

les dones estimen aquesta brutalitat, la qual les situa en el seu veritable paper de bèsties, i al mateix temps se'n fan una gran rançúnia contra els homes. Però de la brutalitat en els tractes amb les dones, jo no en sé res ni en vull saber res. Les dones, en l'ordre personal, no donen res fora del seu cos, i el donen només a qui els el pren: per això les dones no em donen res.

Tota tendresa, és clar, és abans que res tendresa per un cos, gratitud pel desig satisfet o que haurà de satisfer-se amb un cos, sigui el d'un noi o una dona. I, de fet, el cos d'una dona és el més apte perquè un home provi d'enamorar-lo i enamorar-s'en: del cos d'un noi, no sé què en faria, un cop el tingues, i per molt que

m' obedeixi el desig dels ~~cosos~~ dels nois.
La tendresa per les dones no té, doncs, rival, en el nivell del cos. Ara, la relació personal amb una dona és una relació ~~mentre són~~ ~~una relació~~ objecte, i reduïda al nivell del ~~absolut~~ ^{absolut}. La dona és ~~un~~ àuria, totalment prevista, essencialment inintelligent, en el sentit que no desperta cap intel·ligència, i profundament immoral, en el sentit que no té ^{cap} vida construïda, ~~tan solament la que live~~ sino i donada pel seu cos. ~~Però~~ ^{Però aquesta relació és l'única possible amb} la dona veritable, ~~la~~ ~~que no té vida~~ ^{caldrà} per casar i amb qui ~~casar-se~~ ^{casar-se}, abans o després d'enamorar-la. I ~~que~~ no n'hi ha d'altres, fora de les nenes ximples i de les dones casades. Les que diuen que hi ha no són sinó un mite literari: fins i tot les putane no pensem sinó en casar-se!

Així, doncs: la tendresa per les dones no té rival, en el nivell del cos; però precisament perquè no ultrapassa mai el nivell del cos, la tendresa per les dones és només una font d'abjecció per l'home.

Quant a la tendresa pels nois, parlem-ne! Vull dir que voleria estar en situació de parlar-ne, enllor de no fer sinó desenrotillar fantasies sexuals.

1 agost.

Parlo de les dones amb despit, no cal negar-ho. I són molts els homes que estarien disposats a desmentir-me, adduint els llargs anys de felicitat més o menys hàbilment rapinyada brutalitzant les dones, una felicitat fins i tot potser compartida per elles, les pobres, miserables, víctimes ofertes. D'altra banda, és molt probable que si una

sèrie d'atzars no m'hagués tingut separat, des dels meus tretze o catorze anys, de la vida en comú amb els nous de la meva edat, jo hauria seguit també el camí comú i obeït la línia general en els meus afers amb les dones.

No és pas que no em sobrin records de fantasies homosexuals tan vells, potser, com els meus records més vells: però no crec que aquests records em justifiquin. De fet, les fantasies eròtiques hetero-
sexuals em van ~~never~~ ocupar, crec, la major part dels meus catorze, quinze i potser setze anys. Devia ser, em penso, cap als seize o disset anys que vaig començar a imaginar veritables orgies d'amor pels nous, sense que mai, però, hagi desitjat res més sinó que em deixessin estimar-los, ~~que~~ sense que em

calguésser-ne estimat. de totes maneres, ja als meus setze o disset anys les jeux étaient faits: la meva sensibilitat havia estat ja formada, la meva educació sentimental havia estat encarregada, a ~~meus~~^{falta} d'un cop de fortuna que no es va presentar. No em sap grui; però fins i tot si me'n sapigüés no puc donar la culpa sinó al fet d'haver estat tret de Reus uns mesos abans d' hora, l'hivern del 37-38 cap al Picarany, i el març del 38 cap a Barcelona i després cap a França, el juliol d'aquell mateix any. Només em cal recordar els jocs a què els Domènech m'havien fet participar, com en feren participar el Xavier, per a concloure que tinc raó.

Així doncs, parlo de les dones amb despit, quan és molt

probable que l'eventualitat d'una conjunció diferent de circumstàncies en un moment crític de la meva vida hauria donat per resultat que el meu sentiment envers elles tingués tot un altre caràcter.

Sí, és veritat, però el meu despit és tant més just precísament per això, pel fet que la meva relació amb les dones és una relació del principi fallida en la mesura que no estic disposat a refusar-los tota personalitat fora de la seva personalitat de bèstia, en la mesura que no estic disposat a brutalitzar-les i, per tant, em nego a reconèixer-los i a valorar-los l'única personalitat i l'única identitat de què se senten veritablement posseïdes, que és la del seu cos,

un cos que elles són les primeres
a voler brutalitzat.

La qüestió, per a mi, està en
en el fet, repeteixo, que les dones
no donen res, fora del seu
cos, i el donen només a qui
els el pren: per això les dones
no em donen res; i a canvi
de no donar-me res estan
disposades a prendre's-ho tot.
La relació amb les dones és
una relació abjecta, perquè
és una relació de subjecció
recíproca. Només l'home que
estigui disposat a exercir el
seu sadisme sobre les dones
en podrà acceptar, i potser
resistir, el seu odi justifica-
dissim, la seva cruetat sense
escrupols, la seva essencial
rancanya. Però en la mesura
que ^{un home} faci qualsevol ~~acte~~ d'a-
questes cozes la seva relació amb
les dones serà una relació abjecta.

Quant als nois i a les nenes ximples, és clar que tampoc la cosa no té remei: també caldria brutalitzar-los, als nois i a les nenes ximples, per a sortir de l'impasse. Penso, però, que tampoc no cal proposar-se sortir de l'impasse, per molt angústios que sigui no arribar mai a sortir-ne. De fet, el gran engany de les fantasies cròtiques heterosexuals estrictament convencionals ~~.....~~ està en el fet que sens a penes perturbacions es vessen en la realitat i se'n revesteixen, com si mai cap fantasia pogués arribar a fer-se real, o pogués aconseguir d'eliminar-ne l'horrible fosquedat.

Val més, doncs, ni tan solament proposar-se sortir de l'impasse. Això vol dir, en el nivell de la realitat (que és, en definitiva,

l'únic nivell que veritablement importa); que val més deixar que els nois i les nenes ximpleixin el que són, val més deixar-los lliures de ser qualsevol cosa ximple i lliures que vulguin ser, ja que només en la llibertat que s'atorguin a si mateixos i en la seva total alienació de les nostres seriositats, resideix el seu poder d'al·lucinació, la seva fascinació insuportable.

2 agost.

Tota tendresa és tendresa per un cos, i la meva tendresa pels nois no és altra cosa que desig del seu cos. Però el cos dels nois és de fet inassolible (com ho és el de les nenes ximples). Se fet, en molts sentits; i no és pas el menys important el

fet que el seu cos sigui inadequat
per a l'amor (^{hostent} com ^{pel} de les nenes, per
immatur). Són cossos, els dels
nois i les nenes, fets per a
mirar i tornar a mirar tot
parlant-los, per a besar i
acariciar i dormir-hi abraçat,
però no per a fer-hi l'amor.
Es clar que on fait feu de
tout bois, i que en darrer
terme amb qualsevol cos, fins
i tot amb un cadàver, es
pot recórrer a qualsevol ex-
pedient brutal. Però jo parlo
des del punt de vista de
l'ordre, i l'ordre, a mi al-
menys, em refusa per a l'amor
els nois i les nenes (^{algú facia els}~~amb~~ amb
ells ja és una altra cosa).

Però, si és cert això que diç,
sempbla que hauria d'ésser de dret
l'assumpció del desig pels nois
a un nivell de fantasia eròtica
com la que he anat desenrot-

Uant aquests dies. En tot cas,
avui he repre's el meu itinerari
contemplatiu, que ahir havia
interromput: dels integrants
de l'amor que Platò enumera
en el Fedre, jo em quedo
en el primer, en mirar i
tornar a mirar, no solament
amb els ulls sinó amb tot
el cos. Però quina delícia fer
~~perer~~ el trànsit
dels guixots d'àngels,
com els del Gesù, als noiets
del carrer, i dels noiets ~~que~~
~~que~~ del carrer altre cop als
residus de la fantasia eròtica
de pintors i escultors! He
passat el matí al Museu del
Palazzo dei Conservatori, d'on
n'he rappòrté el record d'un
àngel del Guercino, un noi a
contrallum de Simon Vouet, unes
mans del Tizìà, i el cos ad-
mirable del Caravaggio del qual
he enganxat una reproducció al

començament d' aquest quadern; apart moltes altres visions més o menys vives, moltes de les quals, com les mans del Tírià, ~~apareixen~~ no tenen explícitament relació a veure amb fantasies sexuals.

(Ara m'està distraiguent de escriure un amable bell-lloc que rega les plantes de la meva terrassa ~~muntanya~~ ^{tot} llegint un volum de comics.)

Aquestes notes són part evidentíssima de la meva fantasia eròtica. Mentre les redacto, no faig sinó donar torns al voltant de la meva obsessió, deixant-ne endavant la comèdia i governant-ne l'anèunia; i això és el que hi busco. Però no tan solament això: voldria arribar a encerclar la meva obsessió, posar-hi setge, batre'n els murs, fins aconseguir desplegar lluïvement les meves forces per

tots els racons del seu castell fort.

Si no vull caure en el sentimentalisme, em cal reconèixer que tot el meu desig és desig del cos dels meus, i que quan els vull llures i del tot estrangers a mi i ~~que~~ els vull creure inadequats perquè jo els faci l'amor, no faig sinó donar-me raons per a no transgredir els límits de la meva seguretat i avançar cap on comença la por. Ja ho he dit abans, però: jo parlo des del punt de vista de l'ordre, i quién és el punt de vista de l'ordre sinó el de qui vol salvar-se de la por? Ara, la por no es deixa vèncer, perquè és l'altra cara de totes les nostres afirmacions, i sobretot de les més profundes i essencials: vèncer la por no fòra potser sinó el matíx, que ~~que~~ suïcidar-se.

Aquest moviment de parpella
i el seu somriure impertinent
tant poden que, entre ell i ella,
un apetit seu neix, ardent,

d'essèr per tu, i tu per mi,
una abraçada de tots dos
en l'absoluta fe! — com si
no hi hagués excés, i no fos

el seu amor adolescent
trist, al costat del meu adult;
com si la teva forma bella

ni violés el pensament,
dins meu, que m'enamora, ocult
en el somriure, en la parpella.

Aquest sonet, que vaig escriure, fa
mou anys, per a un noi de Cuba
que estic segur que era una petita
puta (treballava a un bar de
"gallegos" del carrer Enramadas, i

portava molt sovint camises transpa-
rents, sempre fora dels pantalons,
que et deixaven veure el comença-
ment del seu magnífic cul, un
cul veritablement grec, ^{i encara potser} grec arcaic,
per a més qualitat; ja aleshores,
el 1957, em va explicar un in-
cident que havia tingut amb la
policia junt amb uns altres nois
de l' Institut; dos anys més
tard el vaig tornar a veure, una
sola vegada, al vespre, pel carrer,
vestit de "rebelde" i陪伴ant
un monstre de dona: crec que
va provar de no saludar-me, la
qual cosa em va dur a pensar,
una altra vegada -la darrera,
ai! i uf!-, que la nostra re-
lació superficialíssima hauria ben
bé pogut, també del seu costat,
dur-nos al llit -ai! ai!-; en
tot cas, no hi ha cap dubte que
jo per a ell era un "americano",
i això aleshores a Santiago de Cuba

tenia almenys el mateix valor que
~~te~~ ser client de qualsevol Carlton
per a qualsevol puta hiperòria
sentimental i proletària) —
aquest sonet, dic, expressa sense
residu i amb tota la seva com-
plexitat el joc d' impulsos i
valors de què viu la meva
angúnia i que estic assajant
de descruït. Tot comença amb
la gràcia i la malícia combina-
des d' uns ulls i una boca
que es mouen sense solta, pura
exhibició innocent i ~~fantasticada~~ per
a mi fantàstica, amb un poder
de suggestió que m'arranya
cap a un extrem de desig
violent i d' aspiració sublim,
aspiració desseguida desmentida tant
per la meva consciència que no
hi pot haver desig ~~per~~ en l' altre,
com per la renovada evidència
que la meva aspiració sublim re-
volca només sobre el desig, és

violada pel desig, el desig suscitat per la gràcia i la malícia combinades d'una boca i uns ulls que es mouen sense solta, pura exhibició innocent i per a mi fantàstica, i tornem-hi altre cop, des del començament, i tantes vegades com convingui, per a la meva angúnia.

3 agost.

No és pas la primera vegada que una astúcia instintiva m'ha fet caure sobre el text que més s'acosta a formular en termes justos el meu estat del moment.

Ahir, esperant l' hora de sopar, vaig entrar a la llibreria Herder (pza. Montecitorio), plena de llibres de capellans, entre ells una bona col·lecció d'autors clàssics. Vaig comprar l'edició dels

5 agost. Era essent jove, ànima meva, que t'hauria calgut collir les amors a temps!

I, amb tot, qui no se senti tempestejat pel desig, en fixar-se en els raigs que ilampen els ulls de Teoxèn, caldrà que sigui un home

de cor fosc, forjat de ferro o d'acer

amb una flama freda; un home menyspreat per Afrodita la d'ulls vius, que o bé treballi abjectament pel diners o bé que es deixi dur pel desvergonyiment de les dones

al llarg d'un camí tot fred, fent-los de criat.

Però jo tinc el favor de la deessa, i com la cera que s'estova amb la calor

de les sagrades abelles, em fonc, cada vegada que em giro cap a la joventut de cos tendre dels nois.

Ara, cal creure que a Tèmedos residia la Persuasió,

que hi ha fet l'obsequi del fill d'Agesilau.

escolis de Pindar per B. A. Van Groningen, on hi ha el poema següent, que tradueixo amb l'ajut només del comentari de V. G., cometent, per tant, segurament algun error:

És amb la joventut, ànima meva, que t'hauria calgut collir els amors a temps!

Però qui, en fixar-se en els raigs que ilampen des dels ulls de Teoxèn, no se senti tempestejat pel desig, caldrà que sigui un home

de cor fosc, forjat de ferro o d'acer

amb una flama freda, i que, ~~menys~~ menyspreat per ~~menys~~ Afrodita la d'ulls vius,

o bé treballi abjectament pel diners, o bé es deixi dur al llarg d'un camí tot fred

pel desvergonyiment de les dones, ~~fent-los de criat.~~

jo, en canvi, per grat de la deessa,
com la cera que s'estava amb
la calor

de les sagrades abelles, em ~~fons~~^{fons,} cada
vegada

que em giro cap a la joventut
de cos tendre dels nris.

Sí, cal creure que a Tànedos re-
sidia la Persuasió
i hi ha fet l'obsequi del fill
d'Agesilau.

És fortíidor de veure que una si-
tuació humana tan concreta com
la meva, i de la qual no puc
deixar de percebre'n totes les com-
ponents aleatòries, encaixi d'una
manera tan justa ~~en~~^{dins} la for-
mulació de Píndar, una for-
mulació, d'altra banda, per-
fectament objectiva, sense cap
caràcter aleatori específic, per
molts circumstancial que signi

la seva motivació. M'interessa sobretot l'esment de l'home endut provínceis d'acer, fent-los de criat, per un camí on només hi ha fredor. El "desvergonyiment de les dones" és la fórmula exacta pel que he provat de dir-ne més amunt, i la resta encarta a descriure sense residu en quin sentit la relació personal amb les dones és per a l'home una font d'abjecció. Es aquí que la corroboració que m'ofereix Píndar és per a mi més valiosa, ja que és per aquí on he anat més errat.

Però, a més, en el primer vers sembla que tiuc dret a elegir-hi la mateixa recança, fundada ^{en} ~~en~~ la mateixa abstenció, cada vegada, amb el pas dels anys, més severa i més anguniosa, de l'amor dels nois, que he jutrat de raonar-me més amunt

i de qui n'he fet la base psicològica i el valor moral de les meves fantasies eròtiques.

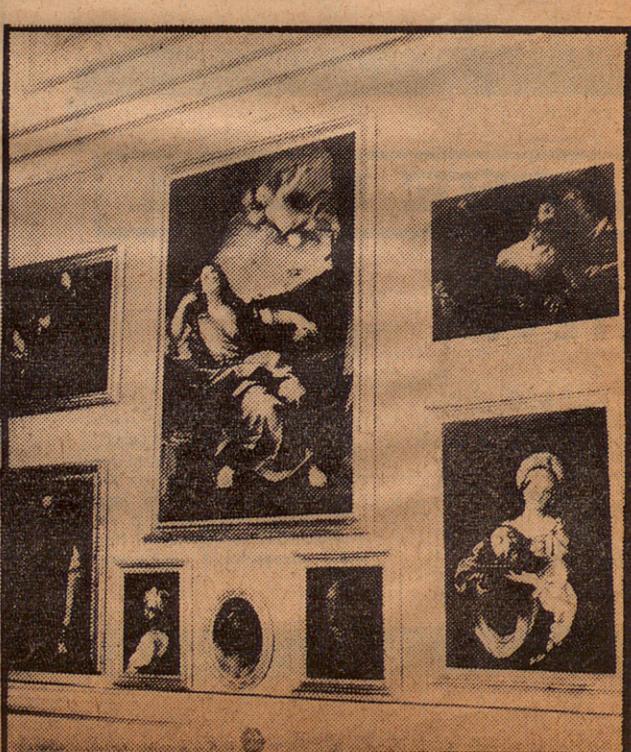
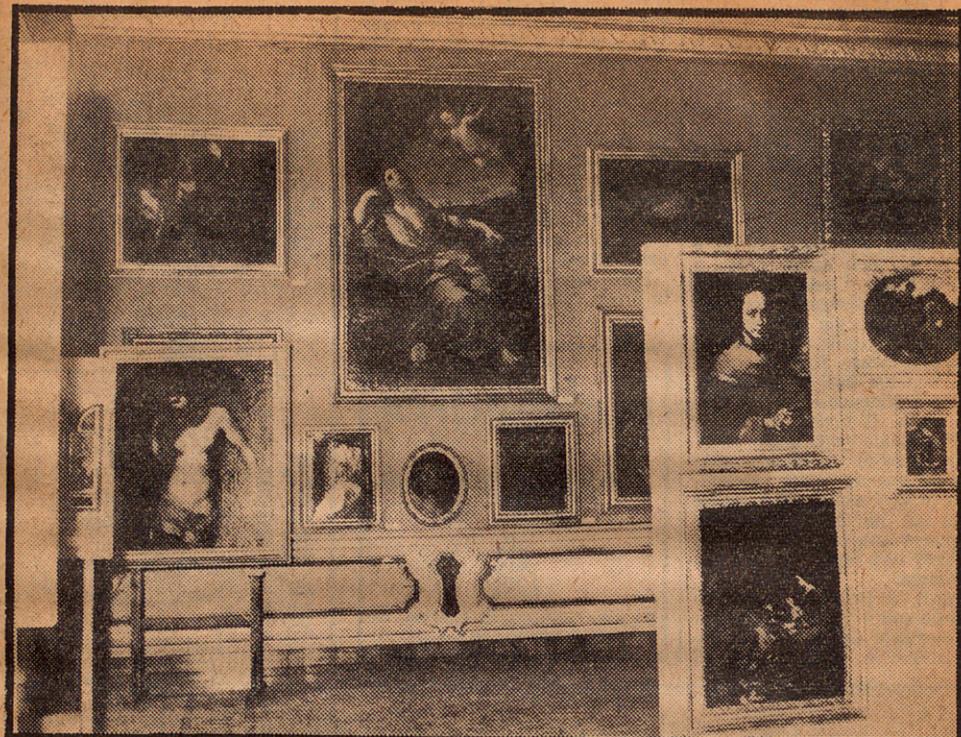
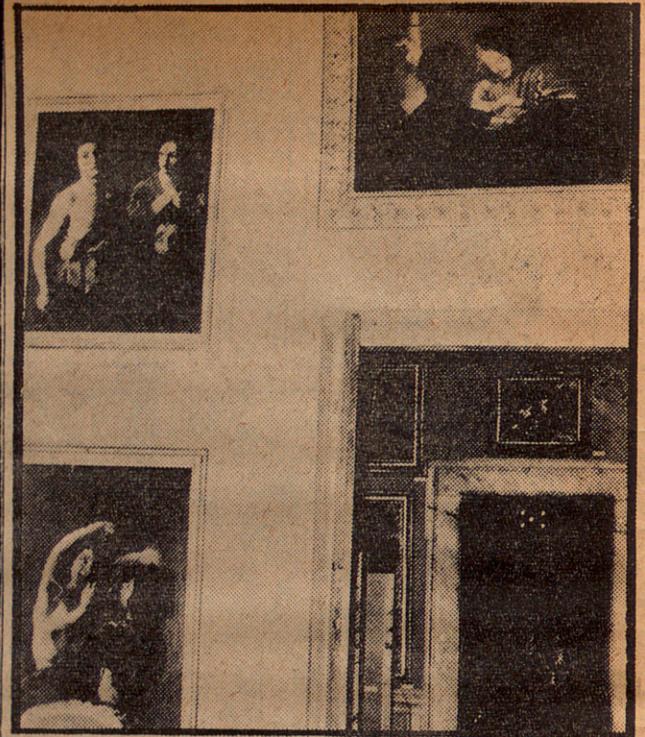
Cretí que sóc: Pàndar no va absténir-se, evidentment; però fins i tot si ho vulgués creure, no és pas absténir-me que jo vull: ho vore la meva por.

Estic donant tomb al voltant de la meva obsessió, provant de conjurar amb paraules una mica de realitat per a la satisfacció del meu desig. Així, cada vegada que escrio que el meu desig és desig del cos dels nris, em sembla haver aconseguit alguna cosa. I igualment cada vegada que pauc esmentar un cos que he desitjat: així, no fa pas més de dues hores, el petit cos del noiell de termells primis, pantalons verds curts i amples, llavis de

cirera i ulls que m'han mirat
fixos sota un serrell ros.

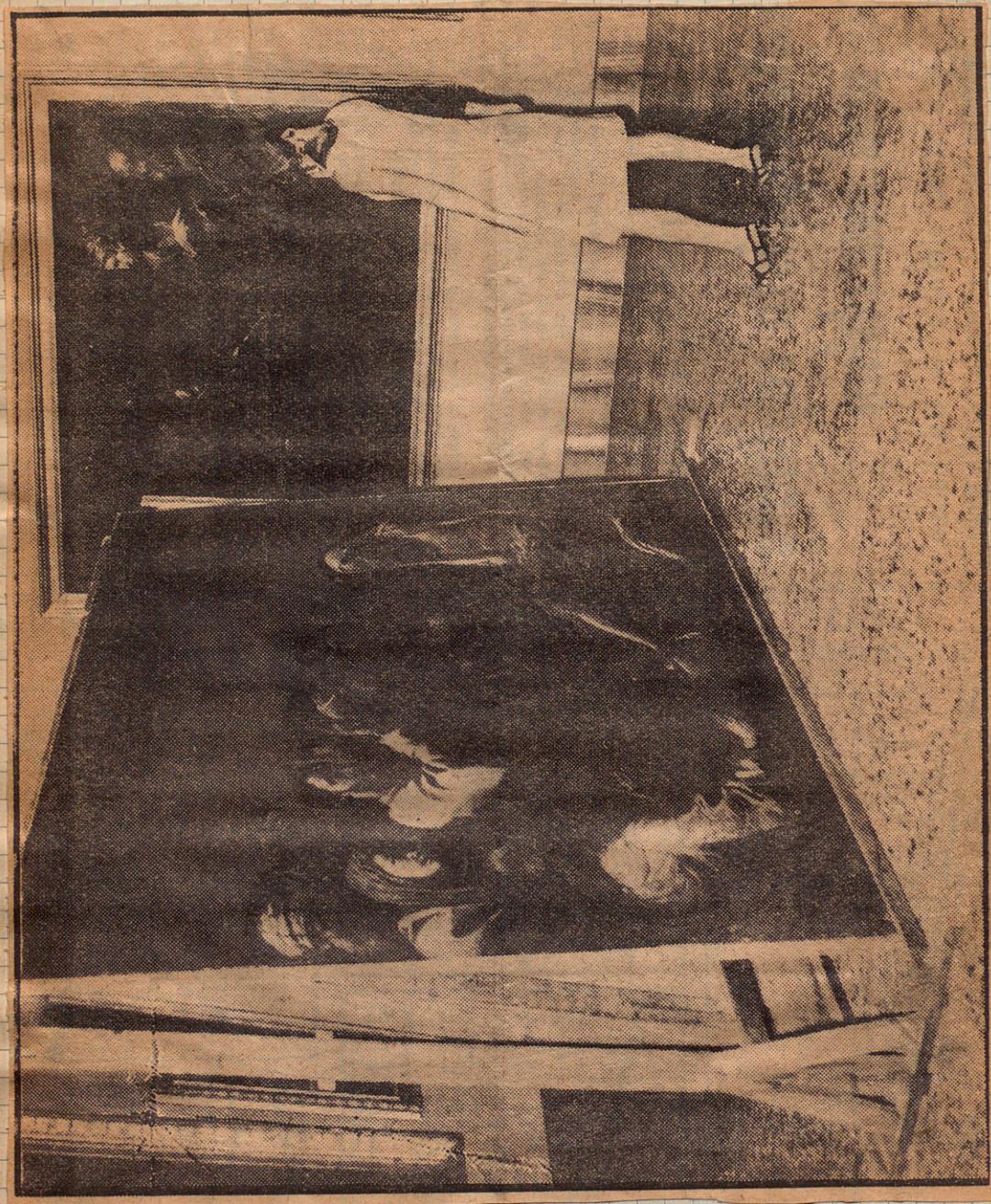
4 agost.

Aquí, equanimitat ~~flamejant~~ eròtica
gaitebrí total, per bé que han so-
vintejat les visions: ~~una~~, ^{primer,} crec que
en sortir de la gal. Corsini, unes ca-
mes llarguissimes sota uns shorts blancs;
després, al restaurant de la v. Florida,
un cambrier de fresquissima cara de
pallasso; més tard, a la v. d. Boteghe
Oscur, un altre petit cambrier, grasset,
de canes gruixudes, cul gros dins
d'uns pantalons blaus i cara de ~~pasto~~
comes de Bacchus, coment al davant
meu tot movent les anques — ara
cap a la dreta, després cap a
l'esquerra —, fins que s'ha refugiat
en un bar de la v. d'Arcoeli, cantonada
v. di Tor Margana; de les tres fins a
tres quarts de quatre, el noi de la
pza. d. Pigna, amb tota la seva

cort de rovis: curiosament, a tots ells els he tornat a veure més tard, des d'una finestra del palazzo Venezia, reunits a la pza. Aracoeli (no hi ha res com els rovis de barri); i ja dins de l'autobús, en tornar al voltant de dos quarts de sis cap a l'hotel: un rovi de cara de puta nòrdica, rosat i d'allus aigualits, al carrer; un altre rovi, a l'autobús, amb blue-jeans de cintura baixa, camisa oberta i bligada (^{amb un nus} a la cintura, petits coloms ben apretats a l'esquerra, petit petó) llargament groga al pit al costat dret del ventre, damunt dels pantalons; i 1 ~~un altre~~ i un altre, en fi, al carrer, amb shorts vermells i canes ~~lluitadores~~ lluents.

Al matí, de les onze a dos quarts de dues, orgia de pintura del disset a la Gal. Corsini: una Andromeda de Francesco Furini (Firenze, 1600 - 1646), Noè ebrot i Lot e le figlie, de Giacinto Brandi (Poli, Roma, 1623 - 91), tres o quatre

Ranfranco (Parma, 1582-1647), una Giuditta, de Giov. Batt. Piazzetta (Venezia, 1682-1754), tres Caravaggio, dues enormes Valentin (Coulommiers, 1594-1632), dos esplèndids Mattia Preti (Taverna, Cattanzaro, 1613-99), una Negazione di S. Pietro del "Maestro del Giudizio di Salomon", dos G. F. Romanelli (Viterbo, 1610-62), tres esplèndids Bernardo Cavallino (Napoli, 1616-54), un Ribera, un extraordinari Cristo tra i dotti, de Luca Giordano, un S. Giacomo de P. Novelli (Monreale, Palermo, 1603-1647), i quatre o cinc quadres més els autors dels quals no recordo.

Ha estat l'excés de delit d'aquest matí que m'ha imposat equanimitat per a la resta del dia? I amb tot, el noi dels blue-jeans encara m'obcedeix, recolzant-se damunt la cama dreta i deixant ^{la seva} veure un bocí de ~~una~~ persuasiva carn.

5 agost.

Avui he començat el dia deixant-me anar a fer una sortida que mala-ment em podia ajudar a mantenir-me en l'equanimitat d'ahir. A l'autobús, ^{cap} avant en direcció al final de la via del Corso, m'he trobat amb un noiet, de cara fina però una mica tova, primet, i amb un cui estranyament ben arrodonit dintre dels seus pantalons blau clar. Anava amb la seva mare i la germana, segurament, com jo, a veure al- gun museu o cosa semblant: la mare duia dos petits llibres ~~de~~ de reproduccions d'art, de Rubens i Caravaggio; cu- riósament, ell ha pres un moment ^{en dirigir-se} el de Caravaggio (jo ~~me~~ a la sal. Doria a tornar a veure l'an- gel, que ara ja està enganxat en aquest quadern), i prop de la pza. Venezia ha anat a posar-se davant meu, mig recolzat donant l'esquena

al conductor. He decidit de ~~continuar~~
fins a la pza. Venezia, i ~~en acostar-me~~
^a la parada m'he instal·lat com
per baixar, de costat del meu riu,
sense atrevir-me a mirar-lo del tot.

Una estrebanda de l'autobús me
l'ha fet tocar, a la cuixa o al
cos, i aleshores, sense estrebanda,
m'hi he recolzat una altra vegada,
prenent-lo amb el meu braç esquerre.
N'he sortit altre cop tot ple de ~~■■■■■~~
~~■■■■■~~ l'angúnia, ~~■■■■■~~ d'aquests dies
darrers.

Vaig començar aquest quadern per
compensar el temps perdut i gràcies
al to una mica ximple i feliç de
la comèdia amb el report de la
qual s'obre, però potser sobretot per
vèncer-hi una mica l'altra angúnia,
l'horror de D. Ja des del diumenge
que sento que la comèdia se m'ha
anat esvaient, i l'horror de pensar
en D. no cessa.

6 agost.

Ja en començar aquest quadern tenia una esma del que ara em sembla comprendre ben clar: que mi hi vaig aferrar, ~~pel~~ en ell i a la fantasia eròtica que hi he anat desenvolupant, per tal de no deixar passar sense que en quedes cap rastre el do de vitalitat gratuita que l'elació del desig em fornia. Tant més que, en el meu estat d'aquests dies, he fet el pas constantment de la realitat del desig pels cossos dels nois al delit del desig objectivat en la imaginació de pintures i escultures, i el pas del desig, imaginació o real; pels cossos dels nris al pur delit sense objecte de corroborar-me i estimar-me en la imaginació de les pintures.

Ja ara he perdut una mica l'interès per la fantasia homosexual

estricta. S'ha produït un cert distacco, i veig en termes relatius el caràcter oblidit del que sentia i pensava aquests dies. Relatius precisament a l'angúnia profunda que estic vivint des de fa gairebé dos anys i, sobretot, a la inhibició eròtica gairebé completa d'un any ençà. L'altra angúnia, la del desig msatisfet, m'ha afavorit almenys en això, que per fi m'he sentit altre cop completamente posseït, al·lucinat pel desig i apte, doncs, per a deixar-lo respar-se entorn meu sense govern, tot, però, damunt dels nolis, la delícia essencialment inabastable.

Tot es lliga, doncs. El que cal, és que jo no em deixi deslligar altre volta en la viscositat dels vint anys: em cal treballar per mi.

1176 ROMA - BOTTICELLI - MADONNA - DETTAGLIO DI
TRE ANGELI CANTORI - GALLERIA BORGHESE

1177 - ROMA - BOTTICELLI - MADONNA DETTAGLIO DI
TRE ANGELI CANTORI - GALLERIA BORGHESE

9 agost.

Ni avans d'ahir ni ahir no vaig escriure res en aquest diari: ja després del quart dia me n'estava cansant, i en canvi l'angúnia profunda, l'horror de D., m'anava obredint cada vegada més i d'una manera cada vegada més intolerant. Aquests darrers dies he estat tothora donant voltes al mateix projecte, provant de convèncer-me que el puc dur a terme, i repetint-me'n els passos: tot, però, sense veritable convicció. També aquí la por em paralitza, meitat por física (feta sobretot de vergonya) i meitat por del dolor.

He estat provant de llegir (de Mauro, Lepchy, Brondal), ~~tamp~~^{be}, sense convicció. La veritat, ~~però~~, és que fa massa calor: quan vaig decidir de quedar-me a Roma

després del primer d'agost, feia un temps més agradable i tenia més sentit estar a l'aquait dels nous. Ara ja ni els nous no m'interessen.

Aquí he tornat a la Gal. Borghese, on he comprat el S. Juan i el David de Caravaggio (de fet, no gens "persuasius") i els encantadors àngels de Botticelli que he enganxat dosfulls més amunt. És una llàstima que en lloc de Roma no es puguin comprar fotografies sinó d'uns pocs quadres molt coneguts i, en certa manera, molt banals. A la Gal. Borghese hi ha un Lanfranco que em sembla potser el millor de tots els que he vist fins ara: he de resignar-me a oblidar-lo.

Aquí a Roma, moet més que a Florença, he arribat a fer-me una idea de la pintura del XVII

(que sembla que cal anomenar barroca) i, de fet, ^{també} (sense que, però, m'hi hagi fixat gaire en els pintors un per un), ^{de la} i dels manieristes del XVI. Des del nivell de la meva ignorància em sembla ara extraordinari que arribi tan soavit a parlar-se indistintament de manierisme i barroc; no coneix, és veritat, la cronologia estricta de tots aquests pintors, però em sembla que la mutació estílistica és radical i evidentíssima perquè se situi en el centre de cada un dels dos períodes. El que ara em cal investigar és la línia dels pintors venecians.

En els venecians, de fet, hi trobo ja molt del que més m'encaixa en els barrocs: els céls i la vegetació, els leixits lluents i sedosos, i un cert gust pel volum dels cossos i una decoració opulenta. Els barrocs, em sembla

a mi, imposen, sobre una matèria que és bàsicament la mateixa, però bé que amb una certa tendència a fer-se més simple, modesta i, potser, realista, un joc de contrastos moet més energic entre colors vius i grisos, uns tons i uns altres, llum i ombra (i sobretot entre les parts del cos il·luminades i les que resten en l'ombra), ^{contorns} ~~contorns~~ acusats i desdibuixats, plans diferents i ~~diferents~~ centres de composició diversos. Aquest joc de contrastos arriba a adquirir un caràcter abstracte (i potser és això el que m'hi encanta), però els elements contrastants estan lligats sempre a una funció representativa ineludible i, d'altra banda, subjectes a una voluntat d'harmonia que tot ho unifica. De fet, no veig en el barroc res

sinó harmonia, una harmonia imposta d'amunt la realitat per mitjà del pensament i l'abstracció.

Aoni, abans de sopar, sortint de la llibreria Rizzoli, m'he topat amb un dels nois més fins que mai ~~s'han pogut veure~~ ^{s'hàgin pogut}: d'uns dotze anys o tretze, amb una cara de molt nets, nas i llavis delicats, ulls d'ametlla ben oberts, ~~que~~ i un gest una mica dur a penes perceptible. L'he mirat a tres metres de mi potser quatre o cinc segons, fascinat pels ulls i el contorn de nas i boca, i no m'he pogut estar de seguir-lo fins a la Pza. S. Silvestre. M'estranyava ~~que~~ ^{veure i} anar sol, amb la seva càmera penjant-li al darrera, però han anat aparegut mare i germaneta, i finalment el pare, tots d'aire polít i civilitzat. Han pujat a un

autobús. (I ja a penes si me'n queda res.)

12 agost.

Final de la comèdia, i simbòlic acte final: m'he endut, d'un cop amb la mà esquerra, la petita polla d'un dels marbres del vestíbul de la gal. Corsini.

No és gens antiga, de finals del XVIII o començament del XIX, i no sembla tampoc, per tant, haver estat feta amb massa convicció respecte de la seva importància, però és una petita polla fina, que dóna gust de tenir a la mà i d'imaginar penjant al final d'un ventre gairebé pla, entre unes aixes joves, damunt d'uns ous petits i frescos. Després d'haver tractat aquests dies tanta pedra dura, amb mans i braços paralitzats per l'angúnia,

bé calia que acabés per endur-me'n
aquesta mostra que em serveixi
de record.

He omplert els meus dies de Roma, apart menjar, dormir, llegir el diari (Le Monde i el New York Times gaitebi cada dia) i comprar alguna cosa (sobretot una cartera de pell que em va fer veritablement feliç durant un dia), amb el que es reflecteix en aquest diari: dues obsessions (l'obsessió eròtica i l'obsessió amb l'honor de D.) i dos exercicis (mirar pintura i llegir). La primera obsessió i el primer exercici han anat de vegades beatíficament plegats; l'altra obsessió, en canvi, m'ha acusat massa sovint mentre provava d'exercitar-me a llegir, de manera que he llegit poc i malament. Però gràcies a la comèdia eròtica i a les seves

derivacions i ~~sublimacions~~^{sublimacions} no puc
dir que hagi perdut veritadament
el temps.

D'una part, doncs, he vist
pintar. I quina pintura! Domenico
Fiasella (gal. Corsini), Carlo Saraceni
(una esplèndida S. Cecilia, també a
la fal. Corsini), Andrea Camassei
(fal. Barberini), Luca Cambiaso
(Borghese i Barberini), Pietro Testa
(Gal. Colonna, sobretot, i Palazzo
dei Conservatori), Giuseppe Bazzani
(fal. Corsini), un tal Botalla
o Batalla, "detto il Raffaelino"
(Palazzo dei Conservatori), i un
altre tal Treghi, Troghi o una
cara semblant, s'afegeixen als noms
que ja he esmentat abans i als
que he oblidat del tot. Em caldrà
insistir-hi.

D'altra part, he vist nriets.
Me n'he causat, a la fi, cal dir-ho.
Els nriets de Roma, tots els ita-
lians, potser (ja a Florençia

crec haver tingut aquesta impressió), són definitivament obscens, amb els seus cabells i ulls foscos, trets sensuais (^{i tescos}) riços i cames sòlids com els del petit Sant Joan de Caravaggio: la seva bellesa és una bellesa de brastaix, gens fina però d'impacte fort.

En els nous, però, el que m'excita és un caparró tendre i intel·ligent i unes cames àgils, nervioses i lluents. Un caparró com el dels dos bell-boys d'aquesta pensió infecta, i unes cames com les del noièt alemany, amb shorts de tergal blau fosc, que em va obredit ^{abans} d'ahir al Museo Capitolino, caminant una mica eixancarat ~~■~~ fent vibrar els seus petits ^{hemisferis} sota la tela dels pantalons.